

Když se město vydá na procházku: příběh první Vánoční stezky

Jaký dopad může mít obyčejná procházka městem, když se spojí s vánočními tradicemi, dětmi a komunitou? První ročník Vánoční stezky v Děčíně přinesl nejen tisíce kroků, ale i spoustu příběhů, setkání a radosti.

Jak vlastně vznikla myšlenka Vánoční stezky?

Myšlenka Vánoční stezky je stará spoustu let. Napadla mě ještě v době, kdy jsem studovala vysokou školu a jezdila domů do Děčína na víkendy. Tehdy mě zaujalo, že má město na svou velikost překvapivě hodně fontán, které byly vánočně nasvícené a vlastně vytvářely trasu z Podmokel do Děčína. Napadlo mě, že by se podle nich dala udělat vánoční procházka, kde by se u každé fontány řešil drobný úkol.

Když jsem se po zhruba dvaceti letech života v Praze do Děčína vrátila, tenhle nápad se mi znovu připomněl. Zároveň jsem si uvědomila, že by stezka mohla pomoci i v tom, aby se lidé víc hýbali po městě a objevovali ho pěšky. Pro mě, jako bývalého Pražáka, bylo vlastně úsměvné zjistit, že zatímco v Praze člověk nachodí kilometry jen při běžném přesunu, tady se často nechodí ani krátké vzdálenosti – a přitom je město kompaktní a plné zajímavých míst.

Další motivací bylo ukázat lidem, co všechno se ve městě děje – jaké podniky vznikly, kde jsou infocentra nebo jak vypadají místa, kolem kterých třeba běžně jen projíždějí. Typickým příkladem bylo infocentrum v Podmoklech, které řadu lidí mile překvapilo nejen svou polohou, ale i podobou.

Cílem ale nebyla jen procházka. Zajímalo mě také, jak jsou lidé v Děčíně otevření spolupráci, a hlavně jsem chtěla do projektu co nejvíc vtáhnout děti, rodiny a školy. Vánoční stezka tak vznikla jako snaha město na chvíli zpomalit, propojit a během adventu ho příjemně rozhybat.

Co tě během prvního ročníku Vánoční stezky nejvíc překvapilo?

Nejvíc mě překvapil celkový zájem. Upřímně jsem nečekala, že bude tak silný a přijde z tolika stran.

Hned v první fázi projektu jsem oslovila mateřské a základní školy s jednoduchým nápadem – zapojit děti do pečení vánočních perníčků, které by se na konci stezky rozdávaly dalším dětem spolu s drobnými dárečky. Perníčků se nakonec sešlo opravdu hodně. Děti byly neuvěřitelně šikovné a paní učitelky mi často posílaly fotky z pečení, což bylo strašně milé a povzbuzující. Zároveň se hned začaly ptát, kdy mohou se svými třídami na stezku vyrazit – a skutečně vyrazily.

Velkým překvapením pro mě bylo, že se nezapojily jen školy z Děčína. Postupně začaly přijíždět i paní učitelky s třídami z Ústí nad Labem nebo z Lovosic, což jsem opravdu nečekala a vnímala jsem to jako signál, že projekt má širší přesah.

Mile mě překvapil také zájem místních podniků – bister a kaváren. Většina oslovených se do stezky zapojila a spolupráce s nimi byla velmi příjemná a vstřícná. Podporou projektu byla i děčínská fotografa Ilona Rosenkrancová, která stezku průběžně dokumentovala, a grafici ze společnosti Maglen, kteří jí dali jednotnou vizuální tvář.

A úplně nečekaným momentem pro mě byl zájem České televize, která mě sama kontaktovala s tím, že by o Vánoční stezce ráda natočila reportáž. To jsem vnímala jako potvrzení, že i lokální projekt může mít zajímavý příběh.

Byla Vánoční stezka od začátku plánovaná jako jednorázová akce, nebo jsi ji vnímala spíš jako formát, který může fungovat delší dobu?

Na začátku jsem vůbec nevěděla, jaký bude o Vánoční stezku zájem, takže jsem ji brala spíš jako test. Chtěla jsem si ověřit, jestli tenhle formát lidi osloví, a teprve podle reakcí a výsledků se rozhodnout, jestli má smysl v něm pokračovat dál.

Zároveň jsem od začátku věděla, že nechci dělat další akci omezenou jen na jeden víkend. Adventní víkendy jsou v Děčíně plné programů a často je těžké všechno stihnout. Stezka proto vznikla jako aktivita rozložená v čase, kterou si lidé mohli projít kdykoli – podle svých možností, bez stresu a velkého plánování.

O víkendech s bohatým adventním programem jsem ji navíc doporučovala jako přirozenou „spojku“ mezi jednotlivými akcemi. Kdo se vydal stezkou například na vánoční trhy, měl rázem smysluplný program na velkou část dne. Právě tahle flexibilita se podle mě ukázala jako jedna z velkých výhod celého konceptu.

Co ti vyhodnocení prvního ročníku ukázalo – v čem Vánoční stezka fungovala nejlépe?

Vyhodnocení mi především ukázalo, že v Děčíně je spousta šikovných a schopných lidí, kteří když se pro něco nadchnou, dokážou společně vytvořit i vánoční kouzlo. To byl pro mě osobně asi ten nejdůležitější a nejceněnější poznatek z celého projektu.

Můžeš trochu přiblížit, co konkrétně ukázala data z Vánoční stezky?

Z QR kódů a papírových anket se nám podařilo získat zhruba tisíc odpovědí, což je na první ročník poměrně slušný vzorek. Díky tomu jsme si mohli udělat představu o tom, jaké mají Děčíňáci povědomí o vánočních zvycích, jestli si ještě pamatují místní čokoládovnu Dianu nebo co mají na Vánocích opravdu rádi.

Bylo hezké zjistit, že i v dnešní uspěchané době lidé Vánoce pořád hodně prožívají – těší se na setkání s rodinou, zpívají koledy, chodí na vánoční akce, mají rádi vánoční stromeček a vůni cukroví. Ty odpovědi byly vlastně velmi lidské a pozitivní.

Nemáme úplně přesné číslo, kolik lidí stezkou prošlo, protože na jednu mapu šlo několik lidí, ale z dat i z pozorování je zřejmé, že největší vytiženost byla o víkendech a ve všedních

dnech dopoledne, kdy stezku hojně navštěvovaly školy a školky. Pro mě osobně byl krásný i ten vizuální moment – potkávat po městě skupinky lidí s mapami v ruce, jak se zastavují na stanovištích, povídají si a smějí se.

Na základě těchto dat a zkušeností teď už připravujeme podklady pro další ročník, aby mohl být ještě lépe přizpůsobený tomu, jak se lidé ve městě skutečně pohybují a co je baví.

Co bys na základě zkušeností z prvního ročníku chtěla do budoucna dělat jinak nebo lépe?

Díky prvnímu ročníku dnes už vím spoustu věcí, které jsem před jeho pořádáním nevěděla, a právě s tím chci dál pracovat. Do příprav dalšího ročníku se proto chci pustit mnohem dřív – ideálně hned po letních prázdninách. Velký smysl vidím ve včasné spolupráci se školami a školkami a ve společné přípravě vánočních aktivit, které budou přirozenou součástí stezky.

U děčínských podniků nás společné setkání teprve čeká, ale už teď mám zpětnou vazbu, že většina z nich by se do projektu ráda zapojila i příští rok. Tam bude prostor doladit některé detaily a zároveň reagovat na konkrétní podněty přímo od stezkařů, které považuji za velmi cenný zdroj informací pro další zlepšování stezky.

Zároveň se ukázalo, že si Vánoční stezka našla cestu k lidem i bez větší propagace, což vnímám jako pozitivní signál – ale zároveň i jako rezervu. Do budoucna bych proto ráda posílila komunikaci a přizpůsobila stezku také zahraničním návštěvníkům. Děčín má silnou turistickou pozici a příští rok bychom se chtěli víc zaměřit i na propagaci u našich německých sousedů, pro které by stezka mohla být příjemným zpestřením adventního pobytu ve městě.

Cílem ale není projekt zásadně měnit, spíš ho postupně vylepšovat a rozvíjet tak, aby zůstal přirozený, otevřený a srozumitelný pro co nejširší skupinu lidí.

Co bys vzkázala lidem, kteří se Vánoční stezky zúčastnili – nebo těm, kteří se k ní připojí příště?

Určitě bych chtěla všem moc poděkovat. Zejména těm, kteří nebyli vidět, a přesto Vánoční stezce výrazně pomohli – tím, že pro ni něco udělali, mluvili o ní nebo mi dávali cennou zpětnou vazbu.

Děkuji také všem, kteří se po stezce vydali, i když šlo o první ročník a vlastně neměli ponětí, co je čeká. Velmi si vážím jejich času, důvěry i fotek, které ze stezky sdíleli.

Věřím, že i zdánlivě jednoduché projekty mohou lidem přinést hodně radosti a pocit sounáležitosti. A přesně o to se budeme snažit i v příštím ročníku – v ještě lepší a promyšlenější podobě.